3407
శ్రీకాకుళం

విరిగిన వెన్నెముక

భళ్ళున తెల్లవారింది.

ఏదో రైలుబండి పెద్దగా కూతబెట్టుతూ దడదడ శబ్దం చేసుకుంటూ పోయింది.

రైలుకట్ట దిగువున మెరకమీద అడ్డదిడ్డంగా బడి నిద్దర్లుపోతున్న కూలీలతండా - చేలో కోసేసిన గడ్డి కుప్పల్లాగా, పొలాల్లోకి తోలిన మట్టిపోగుల్లాగా పడివున్నారు.

రైలు శబ్దానికి నరసప్పకు గబుక్కున మెలకువ వచ్చింది. కంగారుగా లేచి గోతాం మూట కోసం చూచుకున్నాడు. అది పెట్టినచోటే భద్రంగా వుంది. 'అమ్మయ్య' అని తేలిగ్గా గాలి పీల్చాడు.

ప్రక్కన పడుకున్న భార్య సూరమ్మ ఆదమరచి ప్రశాంతంగా నిద్రపోతూంది.

నరసప్ప బన్నీను జేబులోంచి చుట్టతీసి వెలిగించాడు.

రోడ్డు ప్రక్కన వున్న చింత చెట్లమీద నుంచి చల్లగాలి తెరపలు తెరపలుగా వీస్తోంది. తండాలో ఒక్కొక్కళ్ళూ మెల్లమెల్లగా లేస్తున్నారు.

అతని భార్య సూరమ్మ కూడా లేచింది. లేస్తూనే మొగుడి భుజం పట్టుకుని కుదుపుతూ, "నాకు భలే కలొచ్చిందయ్యా!" అంది సంబరంగా.

"ఏందే ఆ కల?" అన్నాడు.

"మనూళ్ళో వర్సం పడిందట. అబ్బ! ఏం వర్సం, ఏం వర్సం! - కుండలతో దిమ్మరించినట్టే కురిసిందట! మన పొలం నిండా నీళ్లేనయ్యా! చీలమండలదాకా మన భూదేవి నీళ్ళతో నిండిపోయిందయ్యా! ఆ వర్సంలో తడుస్తూ నీవ్వూ నేనూ మన పొలంలో నాట్లు ఏత్తున్నావంటయ్యా!" అంది చిన్నపిల్లలాగా సంబరపడిపోతూ.

అలా అంటున్నప్పుడు ఆశల వెలుగుతో సూరమ్మ కళ్ళు ఇంతింతయ్యాయి. ఆనందంతో ఆమె గొంతు జీరబోయింది!

నరసప్ప పెళ్ళాం మొగం కేసి జాలిగా చూచి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు.

"నీవొక పిచ్చిమాలోకానివే సూరమ్మా!" అన్నాడు.

"ఏందయ్యా అట్టా అంటావు? నాకు ఎప్పుడన్నా కలొత్తే అది నిజం అవుతుందయ్యా! మనూళ్ళో వర్షాలు పడే వుంటాయి. వోరునైనా కనుక్కోవయ్యా! మళ్ళీ మనూరికెళ్ళిపోదాం. మన పొలం మనం పండించుకుందావయ్యా. వోరునన్నా కనుక్కోవయ్యా సావీ!" అంది.

"ఏంటే సూరమ్మా కనుక్కునేది? నీ పిచ్చగాపోతే వర్షాలు పడాల్సిన కాలంలో ఎండకట్టింది. పైన ఆకాశం, కింద భూదేవి మనల్ని దగాసేయలా? వరసగా మూడేళ్ళబట్టి లేని వర్షాలు ఇప్పుడు ఈ మండేసంవులో పడుతాయా? ఇప్పుడు మనం నాట్లేత్తావా? మళ్ళీ మన పొలం పండింతావా? మనకా అదురుట్టమే వుంటే ఈ కరువొచ్చేదా? మనం మన దేశం, మనవూరూ వుకం, ఇల్లూ వాకిలీ పొలం పుట్రా వదులుకొని, ఇట్లా ఈ బత్తీకొచ్చేవాళ్ళమా? ఇదిగో, ఈ కంపులో ఈ సేలల్లో ఇట్టా పడుకునేవాళ్ళమా?'

అతని మాటల్లో ఆవేశం, గుండెల్ని తొలిచే బాధా.

"మరయితే మన బతుకులు ఇక ఇంతేనంటావా?" నిరాశగా అంది.

జవాబుగా నరసప్ప దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు.

నరసప్ప అనంతపురం జిల్లాలో సిద్ధారామాపురం అనే గ్రామానికి చెందిన ఒక సన్నకారు రైతు. అతనికి మూడెకరాల భూమి వుంది. గత మూడేళ్ళుగా రాయలసీమ ప్రాంతంలో సరైన వర్షాలు లేకపోవడంతో కరువు వచ్చి పడింది. ఒకప్పుడు 'రతనాల సీమ'గా కొనియాడబడ్డ రాయలసీమ ఈనాడు 'రాళ్ళ సీమ'గా 'కరువుసీమ'గా మారిపోయింది!

నీళ్ళు లేక, పొలాలు పండక తిండి గింజలు లేక నరసప్ప లాంటి బక్క రైతులు చితికిపోయారు. రైతులు కూలీలుగా మారిపోయారు. చేయటానికి ఈ కూలిపనులు కూడ దొరక్క ఇల్లూ వాకిళ్ళూ వదిలేసి, 'బొచ్చాబోళీ' నెత్తినేసుకొని, పొట్టలు చేతబట్టుకొని, 'కేకర్లో' అంటూ సంసారాలు సంసారాలు కోస్తాజిల్లాలోని విజయవాడ, గుంటూరు, విశాఖపట్నం, వంగోలు లాంటి పట్నాలవయిపుకి తర్లివచ్చాయి.

అలా వచ్చిన సంసారాల్లో నరసప్పది ఒకటి. అతనొక కూలీల తండాలో జేరి పొగాకు కంపెనీలల్లో పనేదైనా దొరుకుతుందేమోనని ఆశతో గుంటూరు వచ్చాడు. వూరుబయట రోడ్డు ప్రక్క చెట్లక్రింద, రైలుకట్ట ప్రక్కన మురిక్కాలవల మధ్య మకాం పెట్టారు.

గుంటూరుకు వాళ్లు వచ్చి పదిరోజులు దాటుతున్నా ఎవరికీ సరైన పని ఎక్కడా దొరకలేదు. గుంటూరు పొగాకు కంపెనీ యజమానులు విదేశాల నుంచి అధునాతనమైన యంత్రాలను దిగుమతి చేసుకొని ఇప్పుడు పనిచేస్తున్న పనివాళ్ళకే వుద్వాసన చెప్పాలని చూస్తున్నారు. ఇక ఈ కొత్తవాళ్ళకు పనులెవరిస్తారు? ఫ్యాక్టరీల దగ్గర, లారీల దగ్గర, మార్కెట్టూ బస్సు స్టాండ్ల దగ్గరా ఎక్కడ చూచినా అంతకు ముందునుంచే పనిచేస్తోన్న కూలీల ముఠాలున్నాయి. ఆ ముఠావాళ్ళు వీళ్ళను పిచ్చికుక్కల్ని తరిమినట్లు తరిమేస్తున్నారు.

వీళ్ళల్లో కొందరు మట్టి పనులకూ, మోత పనులకూ పోతున్నారు. వీళ్ళ నిస్సహాయ స్థితిని కనిపెట్టి కంట్రాక్టర్లు వీళ్ళను 'ఎక్స్ప్లాయిట్' చేయసాగారు. పగలస్తమానము పనిచేయించుకొని అయిదు రూపాయిలు ఇవ్వవలసిన చోట రెండు రూపాయిలే చేతిలో పెట్టుతున్నారు. వీళ్ళు వచ్చిందే చాలని కిమ్మనకుండా వాళ్లు యిచ్చిందే పుచ్చుకుంటున్నారు. ఆ పనులు కూడా రోజూ దొరకవు. కొందరు గతిలేక, చేయటానికి ఏ పనీలేక, బిచ్చగాళ్ళుగా మారి రోడ్లవెంబడి అడుక్కుతింటున్నారు. నరసప్ప కూడా రిక్షా తొక్కుదామని చూశాడు. అతను నాగలిపట్టి పొలం దున్నిన రైతు. జన్మలో ఏనాడూ సైకిలు

త్రొక్కిన పాపాన పోలేదు. ఈ సిటీ ఈ రద్దీ చూచి భయపడి రిక్షా జోలికి పోలేదు.

ఒకరికి పెట్టినవాడే గాని ఒకరిదగ్గర చెయ్యిచాచి అడుక్కున్నవాడు కాదు! ఇవ్వాళ కాని రోజులొచ్చాయని బిచ్చగాడిలాగా మారలేదు. తనకు చేతనయిందల్లా వళ్ళువంచి పన్జేయటం. అలా చేయడానికి పని దొరికిన రోజున చేస్తున్నాడు. లేని రోజున లేదు!

వూర్నుంచి తెచ్చుకున్న డబ్బులు ఇంకా కొద్దిగా మిగిలివున్నాయి కాబట్టి ఆ చెట్లక్రింద ఇంత వుడకేసుకుని తిని అక్కడే పఢుకుంటున్నారు......

చింతచెట్టుమీద కూర్చున్న జెముడు కాకులుజంట ముక్కులు పొడుచుకుంటున్నాయి. ఆకాశంలో మబ్బులు ఊసులాడుకుంటున్నాయి.

నరసప్ప మెల్లగా పెళ్ళాం పక్కకు జరిగి, చిన్నగా సకిలించి "సూరాం నీకు వచ్చినట్టే నాకూ ఒక కల వచ్చిందే!" అన్నాడు.

"ఏం కలయ్యా అదీ!" వుత్సాహంగా అడిగింది.

"కలలో మనూరూ మన యిల్లూ, మన గొడ్లపాకా కుడితిగాబూ కనిపించాయే! నేనంట గాబులో చిట్టేసి చెయ్యెట్టి కలుపుతూంటె మా అమ్మ మాలచ్చిం కడుపారా కుడితి త్రాగుతూదంట! దాని మొగాన ఎర్రటి బొట్టూ, మెళ్ళో బంతిపూల దండా, మా అమ్మ గోమాత ఎట్టుందనుకున్నావ్? దాన్ని కంటితో సూత్తుంటేనే సాలే మన కడుపులు నిండిపోతాయే! మన యింట సిరులెల్లుతాయె!

"సరే అప్పుడేవయిందనుకున్నావ్? నీవు పొలం నుంచి పచ్చగడ్డి మోపెత్తుకొచ్చి దాని ముందేశావంట,"

"మనసైడు వర్సాలే లేవుగందా మరి పచ్చగడ్డిమోపు నేనేడ్నుంచి ఎత్తుకొత్తానయ్యా?" అమాయకంగా అంది సూరమ్మ.

"కలలోనే పిచ్చిమొద్దా."

"సడేలే నీకిది రోజే వచ్చే కలేగా! నేను వినేదేగా!" చప్పరిస్తూ అంది.

"సీయమ్మ నీకాడవున్న గునం ఇదేనే! చరిగా ఇనవ్ పెట్టవ్ ఇదెప్పటి కలలాంటి దంటే!" చిరుకోపంతో అన్నాడు.

"మరేంటయ్యా! నిన్నేమో వరిసెత్త మోపన్నావ్. ఇవ్వాళేమో పచ్చగడ్డి మోపంటున్నావ్. మరి గంతేగందా తేదా! కాపోయినా నీ పిచ్చిగాబోతే ఇంకేడ మాలచ్చింవయ్యా," అంది జాలిగా.

ఆ మాటతో నరసప్పకు నవనాడులూ క్రుంగిపోయినట్టయ్యాయి- "అవునే మా అమ్మ మాలచ్చిం ఏడుందే", అని తనలో తాను గొణుక్కున్నాడు....

సూరమ్మ భర్తవంక జాలిగా చూచింది.

నరసప్పకు ఒకప్పుడు బండీ గిత్తలూ వుండేవి. తొలి సంవత్సరం వచ్చిన కరువుకు వాట్ని అమ్మేశాడు. మలి సంవత్సరం కరువుకు గేదె పడ్డనూ, పెయ్యదూడనూ అమ్మేశాడు. ఇంక ఒక ఆవు పెయ్య మిగిలింది. అది అతని ఆరోప్రాణం. దానికి 'మాలచ్చిం' అని చనిపోయిన వాళ్ళమ్మ పేరు

పెట్టుకొని కడుపున బుట్టిన బిడ్డ లాగా సాకుతుండేవాడు. దాన్ని కూడా అమ్మేయమని ఎవరెన్ని విధాలుగా చెప్పినా వినకుండా కంటికిరెప్పలా చూచుకునేవాడు. కావాలంటే తన ప్రాణమైనా ఇస్తాననేవాడు గానీ దాన్ని మాత్రం అమ్మననేవాడు!

..... ఎండ కరకరలాడుతోంది. రోడ్డు మీద బస్సులూ లారీల ట్రాఫిక్ ఎక్కువయింది.

నరసప్ప గోతాం మూటను పక్కకు జరిపి, చింతచెట్టు నీడలో కూర్చున్నాడు.

తండాలో మొగవాళ్ళు చాలామటుకు అటొకళ్ళూ, ఇటొకళ్ళూ పోయారు. ఆడాళ్ళు ఎండు చితుకులేరుకొచ్చి పొయ్యిలు రాజేస్తోన్నారు.

నరసప్ప కూర్చున్న చోటు కెదురుగా ఒక నీళ్ళ కుంట వుంది. అందులో నాలుగ్గేదెలు పడి దొర్లుతున్నాయి. నరసప్ప వాట్నే చూస్తున్నాడు. వాళ్ళూర్లో ఈపాటి నీళ్ళకుంట వున్నా తన 'మాలచ్చిం కడుపు నిండా నీళ్ళు తాగేదిగదా. సల్లగా అట్టా పడుకునేదిగందా!' అని అనుకున్నాడు.

నరిసిగాడు వచ్చి "ఏంటి నరసప్ప మాఁవా! ఇంకా మొగం అదీ కడిగినట్టు లేదే! లేయ్, అట్టా వూళ్ళోకెళ్ళి ఇన్ని టీ నీళ్ళు తాగొద్దాం!" అని లేపి తీసికెళ్ళాడు.

నరిసిగాడు తమ ప్రక్క వూరివాడే. వాడికీ ఎకరంన్నర కుంట వుంది.

మొగం కడగడానికి రోడ్డుమీద వున్న పంపు దగ్గరకెళ్ళారు.

పంపుదగ్గర ఇద్దరమ్మలక్కలు సినిమా కబుర్లోపడి బిందెలు నిండిపోయింది కూడా చూచుకోవడం లేదు. నీళ్లు వృధాగా కారిపోతున్నాయి. నరసప్ప అది చూచి లబలబలాడిపోయాడు. గబగబా వెళ్ళి పంపు కట్టేశాడు.

ఆ అమ్మలక్కలతో, "ఏంటమ్మా మీరు నీళ్ళు ఇట్టాగా వదిలేత్తున్నారు. మా సైడు ఈ నీళ్ళు దొరక్క జనం అల్లల్లాడిపోతున్నారు!" అన్నాడు.

వాళ్ళకి అతని మాటలు చాదస్తంగా అనిపించి వాళ్ళల్లో వాళ్ళు నవ్వుకున్నారు.

కాని నరసప్ప వూళ్ళవైపు త్రాగడానికి మంచినీల్ళు దొరక్క జనం ఎంత కటకటలాడిపోతున్నారో వీళ్ళకు తెలియదు. నరసప్ప మంచినీళ్ళకోసం మూడు నాల్గు క్రోసుల దూరం నడిచివెళ్ళి ఒక కుండ నీళ్ళు తీసికొచ్చేవాడు.

"..... వీళ్ళకు వీధి వీధికి పంపులు! సిమెంటు రోడ్లూ, కరంటు దీపాలూ, ఇస్కూళ్ళూ, రోగానికొక ఆసుపత్తిరీ, మార్కట్లూ, యిళ్ళకొచ్చే పాలపేకిట్లూ, కూత్తంత దూరం నడవాలంటే చీటిబస్సులూ, రిచ్చాలూ, సినేమాహాళ్ళూ, పార్కులూ, లైబ్రీలూ, పోట్టాపీసులు ఇంకా ఈళ్ళ బొందా బోళీ - అన్ని సయిక్కిరాలూ ఈ బత్తీ వాళ్ళకేనా! పల్లెల్లో సచ్చేవోళ్ళకేం అక్కర్లేదా? అన్నీ ఈళ్ళకేనా? ఈళ్ళే మడుసులూ - వాళ్లు మడుసులు కాదు - గొడ్డులు" ఆవేశంగా అన్నాడు నరసప్ప.

"వూర్కో మాఁవా! ఎవళ్ళన్నా వింటే అదో తంటా" అన్నాడు నరిసిగాడు.

..... పాక హోటల్లో టీ త్రాగి మళ్ళీ మకాంకు జేరుకున్నారు.

* * *

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం నరిసిగాడు వూళ్లోంచి హడావుడిగా వచ్చాడు. చింతచెట్టు క్రింద గుడ్డపరుచుకుని కునుకుతీస్తున్న నరసప్పను అదే హడావుడితో లేయ్-లేయ్'' అని లేపాడు.

ప్రక్క పల్లెలో ఏదో సిన్మా షూటింగ్ వుందని, అందులో కూలీలు కావాలని మనిషికి పది రూపాయలిస్తారనీ చెప్పి నరసప్పను తీసికెళ్ళాడు.

వీళ్ళను లారీలో ఏదో ఒక పల్లెటూరికి తీసికెళ్ళారు. ఆ వూర్నుంచి షూటింగు జరిగే చోటికి మళ్లీ కాలినడకన వెళ్ళారు.

దారి పొడుగుతా మిరపచేలూ, జొన్న చేలూ, మొక్కజొన్నా, నిమ్మ తోటలూ - ఎటు చూచినా కళకళలాడుతుంది. అక్కడక్కడ మోటబావులూ పంపుసెట్లూ కనిపించాయి.

నరసప్ప ఇవన్నీ నోరెళ్ళబెట్టుకొన్ని చూస్తున్నాడు. అతనికేదో వింత లోకంలోకి వచ్చినట్లుంది. కళకళలాడుతున్న ఆ గ్రామలక్ష్మిని చూస్తోంటే అతనికి ఎండి బీటలు వారి స్మశానపు దిబ్బల్లాగా వున్న వాళ్ళ వూళ్ళు గుర్తుకొచ్చాయి. ఊరంటె ఇలా వుండాలి! ఇలాంటి గ్రామ సీమలు వున్న ఈ కోస్తా జిల్లాల వాళ్ళు ఎలాగైన అదృష్టవంతులనుకున్నాడు. అందుకే వీళ్ళకింత 'గీర' అని మనస్సులోనే అసూయబడ్డాడు.

ఇంతలోకి సినిమా షూటింగు జరిగే స్థలానికి జేరుకున్నారు. అక్కడ అవుట్‌డోర్ షూటింగ్‌కు కావలసిన సరంజామా అంతా వుంది.

అదొక పెద్ద మైదానం. ఆ మైదానంలో మధ్యగా వరిగడ్డి మెట్లున్నాయి.

షూటింగ్ మొదలుపెట్టడానికి పొద్దు వాలాలంట! అందుకోసం అందరూ కనిపెట్టుక్కూర్చున్నారు....

ఆ వరిగడ్డి మేట్లు చూడగానే నరసప్పకు ప్రాణం లేచి వచ్చింది.

"నర్సిగా సూడ్రా! ఈ గడ్డి ఎట్టా తెల్లగా మల్లెపూరేకుల్లాగా వుందో'', అంటూ ఆ గడ్డి మేట్లు చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు చేస్తూ, గడ్డిని చేత్తో పట్టుకొని తడుముతూ, ఒక అపురూపమైన వస్తువును చూస్తోన్నట్లు సంబరపడిపోయాడు.

"నర్సిగా! ఇందులో సగం-సగందాకా ఎందుకు ఈ పాటి మోపులు నాల్గు మోపులు నాకాడ వున్నా మా అమ్మ మాలచ్చిం నాకు దక్కేదిగా!'' ముంచుకొస్తోన్న దు:ఖాన్ని ఆపుకుంటూ అన్నాడు.

నోరు లేని జీవాలకోసం పశుగ్రాసం సమకూర్చటానికి వాళ్ళు పడ్డ బాధలూ, తిరిగిన తిరుగుళ్ళూ - నిజంగా అదొక పీడకల. ఆ అగచాట్లూ, ఆ పాట్లూ పగవారికి కూడా వద్దు! వాట్ని మర్చిపోదామన్నా మరపుకు రావు!

.... అహోబిలం దగ్గర గవర్నమెంటోళ్ళు 'పశుకేంద్రం' పెట్టారన్న వార్తవిని అప్పుడు కూడా ఇలాగే బొచ్చాబోళీ వేసి గోతాం మూటలు కట్టుకొని నెత్తిన పెట్టుకొని, సంసారాలు వెంటబెట్టుకొని గొడ్లను తోలుకుంటూ, వాళ్లూరు నుంచి దాదాపు అరవై కిలోమీటర్ల దూరం నడుచుకుంటూ అహోబిలం చేరుకున్నారు.

నరసప్ప భార్యను వెంటబెట్టుకొని తన మాలచ్చింని తోలుకొచ్చాడు. ఈ కరువు తీరే వరకు ఇక్కడే ఏదో వండుకు తింటూ, మాలచ్చింని మేపుకుంటూ వుండవచ్చని ఆశపడ్డాడు.

అహోబిలం దగ్గర పశువులు త్రాగటానికి నీరు సమృద్ధిగానే వుంది. ఎటొచ్చీ పశుగ్రాసమే సమృద్ధిగా లేదు. కేంద్రంలో ఒక్కొక్క పశువుకూ రోజుకు అయిదు కిలోగ్రాముల వరిగడ్డి వుచితంగా ఇవ్వాలనీ - ఇస్తారనీ అన్నారు. కానీ తీరా యిచ్చింది మూడేసి కిలోలు కూడ లేదు. కసురుకుంటూ విసురుకుంటూ ఇన్నేసి పరకల్ని విదిలించారు. అదేం అంటె అందరికీ (గడ్డితినే మనుషులకు కూడానేమో!) రావద్దా అన్నారు.

పట్టుమని పదిరోజులు కూడా కాకుండానే, 'గడ్డి స్టాకు అయిపోయింది. కేంద్రం ఎత్తేస్తున్నాం - మీరిక వెళ్ళిపోండహో!' అని అక్కడ్నుంచి తరిమేశారు.

నరసప్ప బెంబేలు పడిపోయాడు. మళ్ళీ ఇన్ని మైళ్ళు నడిచి మాలచ్చింని వెనక్కి తీసుకుపోవాలా? తీసుకుపోయి అక్కడేం చెయ్యాలి? ఏం పెట్టాలి? ఏం పెట్టడానికి అక్కడేం వుంది? నెరియలిచ్చిన భూమీ, ఎండిపోయిన కాలవలూ, నూతులూ తప్ప!

గొడ్ల ఆసాములు ఏం చేయడానికి దిక్కు తోచక, ఆ పశుకేంద్రానికి మళ్ళీ ఎక్కడ్నించైనా గడ్డి లారీలు వస్తాయేమోనన్న ఆశతో అక్కడే ఆ చెట్లక్రిందే పడిగాపులు కాస్తున్నారు - వాళ్ళల్లో తనొకడు.

ఆరోజంతా మాలచ్చింకి గడ్డిలేదు. మోరెత్తుకొని తన వంక దీనంగా చూస్తోంది... ఆ చూపు తన గుండెల్ని తొలిచేస్తుంది...... ఆ చూపుకు తను తట్టుకోలేకపోతున్నాడు. దాని మెడ వాటేసుకొని "ఎందుకమ్మా మాలచ్చిం అట్టా సూత్తున్నావ్? అమ్మా మాలచ్చిం నన్నేం చేయమంటావే? నేనుత్త సేతకాని ఎదవను తల్లి! కొడవలి కత్తితో నన్ను ముక్కలు ముక్కలు కింద కోసుకుంటా - తిను తల్లీ నీ ఆకలి సల్లార్చుకో అమ్మా! నేనింతకంటే ఇంకేం సేయలేను తల్లీ!" అని గుండెలు బాదుకొని ఏడుస్తూ క్రింద కూలబడ్డాడు.... అతనికి శోష వచ్చింది. ఆపూటంతా భార్య ఎంతో బ్రతిమాలిన, "మా అమ్మను పస్తుపెట్టి నేను తింటానంటే!" అని ఏమీ నోట పెట్టుకోలేదు.

నీరసంతో, దిగులుతో కూర్చున్నచోటే చెట్టు మొదలుకి జారిగిలబడి నిద్రపోయాడు....

తనకు మెలకువ వచ్చేసరికి అక్కడంతా గందరగోళంగా వుంది.... జనం గుంపులు గుంపులుగా వున్నారు. ఒకలారీ లోకి పశువుల్ని ఎక్కిస్తోన్నారు. అక్కడేం జరుగుతుందో తెలియటం లేదు. తనకంతా అయోమయంగా వుంది.

ఇంతలో సూరమ్మ నోట్లు లెక్కపెట్టుకుంటూ ఆ గుంపులోంచి బయటికి వచ్చింది.

"మన మాలచ్చింని ఏభై రూపాయిలకమ్మేశానయ్యా! మన నరిసింవులు కూడా తన గిత్తను అమ్మేశాడు. అందరూ అమ్ముకుంటున్నారు. ఎవరో బెంగులూరు సాయిబులంట గొడ్లని లాటుల్లో కొనేత్తున్నారు..." అంది.

పెళ్ళాం ఏం చెప్తుతుందో మొదట తనకు అర్థం కాలేదు. "ఏంటే నీయమ్మా! మా అమ్మ మాలచ్చింని అమ్మటం ఏందే!" బిత్తరపోతూ అన్నాడు.

తనకర్థం అయ్యేటట్లు చెప్పేలోపల లారీలు కదలటానికి సిద్ధంగా వున్నాయి. లారీల్లోని పశువులు దీనంగా అంబాకారాలు చేస్తోన్నాయి.

"ఎంత పన్జేశావే లంజా!" అంటూ ఆ లారీల వయిపు పరుగెత్తాడు.

అప్పటికే లారీలు కదిలాయి. లారీలోంచి మాలచ్చిం తనను చూచి అరవసాగింది....

"అమ్మా మాలచ్చిం! నేనొత్తన్నానమ్మా! నీ వెళ్ళొద్దమ్మా!" అంటూ లారీ వెనుక పరుగెత్తాడు....

ఎర్రటి దుమ్ము లేపుకుంటూ లారీ ముందుకు దూసుకుపోయింది.

"మా అమ్మ ఎల్లిపోతుందే సూరాం! అరేయ్ నరిసిగా. అది ఎవరనుకుంటున్నావురా. మా అమ్మరా! మా మాలచ్చిం ఎల్లిపోతూందిరా!" అని కేకలు పెట్టుతూ ముందుకు పరుగెత్తబోతున్న తనను భార్య ఒక రెక్కా, నరిసిగాడు ఒకరెక్కా పట్టుకుని ఆపేశారు...

అలా తన మాలచ్చిం తనకు కాకుండా పోయింది.

తన తల్లిని అమ్ముకున్న ఆ డబ్బులు చేతబట్టుకొని ఈ తండాలో జేరి గుంటూరుకు వచ్చారు...

జరిగింది తలచుకుంటూ బరువెక్కిన గుండెలతో అక్కడే ఒకచోట కూలబడ్డాడు నరసప్ప.

.... ప్రొద్దు వాటారుతోంది. ఎండ జారిపోతోంది. సూర్యుడు మబ్బుల క్రింద ఎర్రటి మంటలు పెట్టుతూన్నాడు.

సిన్మా డైరక్టర్లు హడావుడి పడుతున్నారు. కెమెరాను జీపులో ఎక్కించారు. హేండ్ మైకు లోంచి డైరక్టరు అసిస్టెంట్‌లకు సూచనలిస్తోన్నాడు.

కూలీలందర్నీ సమీకరించి వాళ్ళు ఏం చెయ్యాలో చెప్పుతున్నారు. ఆ గుంపులో నరిసిగాడు నరసప్పా చెరొకవైపు అయిపోయారు.

ముఖ్య వేషధారులు ముందుకు వచ్చారు. కాగడాలు వెలిగించి వాళ్ళ చేతులకిచ్చారు. కాగడాలు పట్టుకొని వాళ్ళు విలన్ పాత్రధారులను తరుముతూ వుంటే వాళ్ళ వెనకాల కూలీలు పరుగెత్తుకొని వచ్చే దృశ్యాన్ని షూట్ చేశారు.

రెండో షాట్ కూడా రెడీ అయింది.

గడ్డిమేట్లు చుట్టూ అందరూ లైనుగా నిలబడ్డారు.

నరసప్ప కూడా ఆ లైనులో నిలబడ్డాడు. అతని దృష్టి అంతా ఎదురుగా వున్న వరిగడ్డి మీదే వుంది. తన మాలచ్చిం కళ్ళముందు మెదిలింది. మాలచ్చిం ఆ గడ్డిని చూచి ఆనందంతో 'అంబా' అని అరుస్తూ, తోకను పైకెత్తుకొని హుషారుగా రంకెలేస్తూ ఆ గడ్డిని ఆత్రంగా ఆశగా తింటున్నట్లు భావించుకుంటున్నాడు...

హేండ్ మైకులోంచి డైరక్టర్ గారి సూచనలు వినిపిస్తోన్నాయ్..... కెమెరా స్టార్టయింది.

కాగడాలు చేతబూనిన ముఖ్యవేషధారులు ఆ వరిగడ్డిమేటుకు నిప్పంటించారు.

వరిగడ్డి భగభగ మండుతోంది. పెద్ద పెద్ద మంటలు లేస్తోన్నాయ్.... ఆ మంటల్ని రెండు కెమెరాలు వివిధ కోణాల్లోంచి షూట్ చేస్తోన్నాయ్.

లైనులో నిలబడ్డ నరసప్ప ఆ మంటల్ని చూశాడు. ఆ ఘోరాన్ని చూచి అతను విలవిల్లాడిపోయాడు.... బంగారం లాంటి గడ్డి తన కళ్ళముందే కాలిపోతూంది. నోరులేని గొడ్ల నోటికాడ మేత నాశనమైపోతుంది.

"ఈ నాయాళ్ళంతా దిట్టి బొమ్మల్లాగా వూరికే సోద్దెం సూత్తూ ఇట్టా నిలబడ్డారేంటి?

మంటలారపటానికి వోరూ ముందుకు రారేంటీ' అనుకున్నాడు. ఆ రైతు హృదయం గిలగిల్లాడిపోయింది.

ఎఱ్ఱటి మంటలు ఆ గడ్డిమేట్లను చుట్టుముట్టుతూ వున్నాయ్.... బుసలు కొట్టే విషనాగుల్లాగా పైపైకి ప్రాకుతున్నాయ్.

నరసప్ప ఇక ఆగలేకపోయాడు. శివం ఎక్కిన వాడిలాగా ముందుకు దూకాడు.

"ఓరి నర్సిగా రారా! బంగారం లాంటి గడ్డి కాలిపోతోంది! మీరూ రాండయ్యా ఆర్పుదాం!" అని కేకలు పెట్టుతూ ఆ మంటల్లోకి వురికాడు.

'కట్-కట్-కట్! ఎవఁడ్రా వాడు? వాడ్ని బయటికి లాగండ్రా!'

అరుపులూ, కేకలూ, గందరగోళం....

జనం గడ్డిమేట్లుకేసి పరుగెత్తారు....

నరసప్ప మిన్నంటే ఈ మంటల్లో కల్సిపోయాడు...

"నరసప్ప మాఁవా! నీవొచ్చేయ్ మాఁవా!" అంటూ నరిసిగాడు వెనకాల పరుగెత్తాడు.

'ఎవడో పిచ్చనాకొడుకు షాటంతా చెడగొట్టేశాడు!'

'స్కౌండ్రల్! డర్టీ బగ్గర్! కేచ్ హిమ్ టేర్ హిమ్ టు పీసెస్!'

తిట్లు - అరుపులు - బూతులు.....

నరిసిగాడు ఎలాగో నరసప్పను బయటికి లాక్కొచ్చాడు. అప్పటికే అతని వళ్ళంతా కాలిపోయింది.

నరసప్ప నరిసిగాడి భుజం మీద వరిగిపోయాడు.

అతన్ని క్రింద పడుకోబెట్టి నరిసిగాడు వుపచారాలు చేస్తోన్నాడు...

వళ్లంతా కాలిపోయి నరసప్ప చూస్తానికి వికారంగా భయంకరంగా వున్నాడు. బాధతో మూల్గుతూన్నాడు. మగత అతన్ని ఆవరిస్తోంది. ఆ మగతలో, ".... మా అమ్మ మాలచ్చిం ఏదిరా? ... బంగారం లాంటి గడ్డి కాలిపోతోంది... సూరమ్మా, నరిసిగా రండి! ఆరుపుతాం.. నీళ్ళు పొయ్యండి.." అంటూ కలవరిస్తోన్నాడు.

మళ్ళీ షూటింగ్ స్టార్టయింది. సిన్మావాళ్ళకు ఆ మంటలు కూడా అవసరమే!

కాని ఇలాంటి 'నరసప్పల' అవసరం ఎవరికీ లేదు - అయిదేళ్ళ కొకసారి తప్ప!

- ఆంధ్రభూమి సచిత్ర వారపత్రిక

12 నవంబరు 1981

★